

ул. Ленина, д.22, г. Азнакаево, 423330
Тел./факс (885592) 7-24-71, 7-26-97
E-mail: aznakay@tatar.ru
adm-aznakay@mail.ru

Ленин урамы, 22 йорт, Азнакай шәһәре, 423330
Тел./ факс (885592) 7-24-71, 7-26-97
E-mail: aznakay@tatar.ru
adm-aznakay@mail.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

« 25 » июль 2019 ел

КАРАР

№ 216

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Югары Стәрле авылының «Чулпан» балалар бакчасы» муниципаль бюджет мәктәпкәчә белем бирү учреждениесен яңа редакциядә Уставы турында

Россия Федерациясенә «Россия Федерациясендә мәгариф турында» 2012 елның 29 декабрдәге 273 – ФЗ номерлы Федераль законы нигезендә карар бирәм:

1. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районын Югары Стәрле авылы «Чулпан» балалар бакчасы» муниципаль бюджет мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенә яңа редакциядә Уставын, кушымта нигезендә, расларга.

2. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль Югары Стәрле авылы «Чулпан» балалар бакчасы» муниципаль бюджет мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе мөдиренә (Нургалиева Г.М.) әлеге учреждение Уставын гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә алуны тәмин итәргә.

3. Азнакай муниципаль районы Югары Стәле авылының «Чулпан» балалар бакчасы» муниципаль бюджет мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенә яңа редакциядә уставын раслау турында» 30.12.2015 ел 406 нчы карары белән расланган Азнакай муниципаль районы Югары Стәрле авылының «Чулпан» балалар бакчасы» муниципаль бюджет мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенә Уставын , яңа редакциясендә, үз көчен югалткан дип санарга.

4. Әлеге карарны «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында» : <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адрес буенча бастырып чыгарырга һәм Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында Интернет - телекоммуникация челтәрендә түбәндәге адрес буенча урнаштырырга: <http://aznakayevo.tatar.ru>.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Азнакай муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесенә социаль мәсьәләләр буенча урынбасары Д.Р. Гыйләжевка йөкләргә.

Житәкче вазыйфаларын башкаручы-
житәкче урынбасары
икътисад һәм финанслар буенча житәкче

Г.Г.Сөләйманова

«РАСЛАНГАН»
Азнакай муниципаль районы
Башкарма комитеты карары белән
«_____» _____ 2019 № _____
_____ Г.Г.Сөләйманова

**Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Югары Стәрле авылының
«Чулпан» балалар бакчасы муниципаль бюджет мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе
У С Т А В Ы**

I. Гомуми нигезлэмэләр

1.1. Әлеге устав Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Югары Стәрле авылының «Чулпан» балалар бакчасы» Муниципаль Бюджет Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе (алга таба - Учреждение) эшчәнлеген жайга сала.

Бюджет учреждениесе Азнакай район Советы Башкарма комитетының 1998 ел, 30 апрель, 769 нчы карары нигезендә эшләр килүче Югары Стәрле ясле ясле-бакчасы базасында оештырыла, теркәү номеры 130.

1.2. Учреждениең рәсми атамасы.

Рус телендә тулы рәсми исеме: муниципальное бюджетное дошкольное образовательное учреждение «Детский сад «Чулпан» села Верхнее Стярле Азнакаевского муниципального района Республики Татарстан.

Рус телендә кыскартылган исеме: МБДОУ «Детский сад «Чулпан» с.В.Стярле.

Татар телендә тулы исеме: Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Югары Стәрле авылы «Чулпан» балалар бакчасы мәктәпкәчә белем бирү муниципаль бюджет учреждениесе.

1.3. Учреждениең урнашу урыны.

Юридик һәм фактик адрес: 423314, Татарстан Республикасы, Азнакай районы, Югары Стәрле авылы, Совет урамы, 38Б йорт.

1.4. Учреждение коммерцияле булмаган оешма булып тора.

Оештыру-хокукый формасы-муниципаль мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе.

Муниципаль учреждениең тибы – бюджет.

Төрә -балалар бакчасы (гомуми үсеш юнәлештәге төркемнәрдә мәктәпкәчә белем бирү буенча төп белем бирү программасын гамәлгә ашыра).

1.5. Учреждение Татарстан Республикасы бюджеты һәм Азнакай муниципаль районы бюджеты хисабына муниципаль бурычны үтәүгә субсидияләр, шулай ук башка чыганаclar бүлөп бирү юлы белән финанслана.

1.6. Учреждение Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты аша " Азнакай муниципаль районы» муниципаль берәмлеге гамәлгә куя. (Гамәлгә куючы адресы: 423330, Татарстан Республикасы, Азнакай районы, Азнакай шәһәре, Ленин урамы, 22 йорт).

Кадрлар, мәгълүмати, оештыру-эчтәлекле, методик, матди-техник, финанс-икътисадый тээмин итү өлкәсендә аерым функцияләрне гамәлгә куючы яисә гамәлгә куючы вәкаләтләр тапшырылган орган гамәлгә ашыра.

Учреждениең милекчәсе булып, “Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләр палатасы” МКУ аша, Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы тора, алга таба «Милекчә».

Милекчәң юридик һәм почта адресы: 423330, Татарстан Республикасы, Азнакай шәһәре, М.Солтангалиев урамы, 24.

“Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының Мәгариф идарәсе” (алга таба – «Мәгариф идарәсе») учреждение эшчәнлеген координацияләүне һәм жайга салуны гамәлгә ашыра.

1.7. Вәкаләтләрне гамәлгә ашырганда әлеге Уставның 1.6 пунктында күрсәтелгән органнар түбәндәге функцияләрне башкаралар:

1.7.1. Башкарма комитет:

- Учреждение Уставын раслый (Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр);
- учреждение житәкчесенә учреждение филиалларын төзү һәм бетерү, аның вәкилләрен ачу һәм ябу турындагы тәкъдимнәре буенча карар кабул итә;
- учреждениене үзгәртеп кору, бетерү, шулай ук аның тибын үзгәртү турында Карар кабул итә (мондый карар нәтижеләрен бәяләү буенча Комиссияң уңай бәяләмәсе нигезендә);
- тапшыра торган акт яки баланс бүлнәшен раслый;
- ликвидация комиссиясен билгели һәм арадаш һәм ахыргы ликвидация балансларын раслый;
- әлеге Уставта каралган эшчәнлекнең төп төрләре нигезендә учреждение өчен муниципаль йөкләмә формалаштыра һәм раслый;
- учреждениегә субсидияләр бүлөп бирү рәвешендә муниципаль заданиенә үтәләшен финанс белән тээмин итә;
- учреждениең финанс-хужалык эшчәнлегенә планын раслый;

- баланы караган һәм караган өчен ата-ана түләвен һәм аның күләмен билгели;
- ата-аналарның аерым категорияләреннән (законлы вәкилләрдән) ата-ана түләвен киметү яки ата-ана түләвен алмау очраklarын һәм тәртибен билгели.);
- «коммерциясез оешмалар турында " 1996 елның 12 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль законның 9.2 статьясындагы 13 пункты белән билгеләнгән критерийларга туры килә торган критерийларга туры килә торган эре килешүләр башкаруны алдан килештерә»;
- «коммерцияле булмаган оешмалар турында " 1996 елның 12 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль законның 27 статьясында билгеләнгән критерийлар нигезендә билгеләнә торган учреждение катнашында килешүләрне хуплау турында карарлар кабул итә»;
- аеруча кыйммәтле мөлкәтнең исемлеген билгели;
- учреждение эшчәнлегенә нәтижеләре турында һәм аңа беркетелгән мөлкәтне файдалану турында хисап төзү һәм раслау тәртибен билгели;
- аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәт белән билгеләнгән тәртиптә эш итүне килештерә;
- учреждениенен күчемсез мөлкәте белән эш итүне, шул исәптән арендага, бушлай файдалануга, билгеләнгән тәртиптә тапшыруны килештерә;
- күчемсез милеккә арендага, чит оешмаларга билгеләнгән тәртиптә бушлай файдалануга тапшыру нәтижеләренә эксперт бәя бирә;
- учреждение эшчәнлегенә төп төрләренә караган, аларга билгеләнгән муниципаль биремнән тыш күрсәтелә торган хезмәтләр (эшләр) өчен физик һәм юридик затлар өчен түләү билгеләү тәртибен билгели;
- учреждениенен эшчәнлегенә һәм аңа беркетелгән мөлкәтне файдалану турында хисап бастырылырга тиешле масса күләм мәгълүмат чараларын билгели ;
- Гамәлгә куючының Россия Федерациясенен гамәлдәге законнарында билгеләнгән башка функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

1.7.2. «Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы» МКУ:

- жир кишәрлеген (жир кишәрлекләрен) учреждениегә даими (сроксыз) файдалану хокукында тапшыруны гамәлгә ашыра;;
- Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы муниципаль милкендә булган мөлкәтне оператив идарә итү хокукында оешмага беркетү турында Карар кабул итә, шулай ук билгеләнгән тәртиптә оператив идарәгә беркетелгән артык, файдаланылмый яки максатчан файдаланылмый торган мөлкәтне тартып алу турында Карар кабул итә.;
- учреждениенен оператив идарәсенә беркетелгән муниципаль мөлкәт белән идарә итү, идарә итү, боерыкнамә, файдалану һәм сакланышын контрольдә тоту һәм хокук бозуларны ачыклаганда, Россия Федерациясә һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә аларны бетерү өчен кирәкле чаралар күрә.

1.7.3. Гамәлгә куючы вәкаләтләре кысаларында "Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф идарәсе" МКУ:

- учреждение мәдире итеп билгели һәм аның вәкаләтләрен туктата, шулай ук аның белән хезмәт килешүен төзи, үзгәртә һәм өзә;
- штат расписаниесен һәм аларга үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертүне килештерә;
- учреждениенен үсеш программасын килештерә;
- мәктәпкәчә белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген давам итү мөмкинлегенә булмаган очракта, тәрбияләнүчеләренә ата-аналары (законлы вәкилләре) ризалыгы белән мәктәпкәчә белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы башка оешмаларга күчүгә тәмин итә;
- учреждение житәкчесенен (шулай ук житәкче вазыйфасына кандидатларның) мәжбүри аттестациясен үткәрү тәртибен һәм срокларын билгели);
- Россия Федерациясә законнары белән расланган Дәүләт статистик күзәтүенен хисапчылык формалары, шулай ук гамәлгә куючы раслаган хисапчылык формалары буенча мәгълүмат җыю һәм гомумиләштерүне оешма эшчәнлеген контрольдә тоту;
- "Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф идарәсе» муниципаль казна учреждениесе турындагы Нигезләмә нигезендә билгеләнгән башка функцияләренә һәм вәкаләтләренә гамәлгә ашыра.

1.8. Учреждение үз эшчәнлегендә Россия Федерациясенә һәм Татарстан Республикасының гамәлдәге законнарына: Россия Федерациясе Конституциясенә, Татарстан Республикасы Конституциясенә, «Россия Федерациясендә мәгариф турында» Федераль законга, «коммерцияле булмаган оешмалар турында» Федераль законга, башка федераль законнарға, Россия Федерациясе Президенты Указларына һәм боерыкларына, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларына һәм күрсәтмәләренә; «Мәгариф турында» Татарстан Республикасы Законына, Татарстан Республикасы законнарына, Азнакай муниципаль районы жирле үзидарә органнарының муниципаль хокукый актларына, мәгариф идарәсенә жирле хокукый актларына, әлеге Устав һәм локаль норматив актларга, хезмәтне саклау кагыйдәләренә һәм нормаларына таяна.

1.9. Учреждение Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвеннән соң мөстәкыйль юридик зат булып тора.

1.10. Учреждение үз исеменнән шартнамәләр төзәргә, милек һәм шәхси милек булмаган хокукларны сатып алырга һәм гамәлгә ашырырга, вазыйфаларны да, судта гариза бирүче һәм җавап бирүче булырга хокукы. Учреждение булып тора юридик зат, ия печатать белән балалары өчен үзләре исеме, мөстәкыйль баланс булырга мөмкин.

1.11. Учреждение үз йөкләмәләре буенча аның мөлкәт белән оператив идарә итү хокукындагы барлык мөлкәткә, учреждениегә беркетелгән мөлкәткә, шулай ук керем китерә торган эшчәнлектән алынган керемнәр хисабына сатып алынган керемнәргә, әлеге мөлкәтнең милекчесенә беркетелгән яисә учреждениегә бүлеп бирелгән мөлкәт, шулай ук күчәмсез мөлкәт хисабына сатып алынган мөлкәткә җавап бирә. Милекче учреждение йөкләмәләре буенча җавап бирми.

1.12. Әлеге Учреждение Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Азнакай муниципаль районы буенча җавап бирми.

1.13. Әлеге Уставта каралган һәм белем бирү процессын эзәрләүгә юнәлдерелгән финанс-хужалык эшчәнлеген алып бару өлешендә юридик затның хокукы юридик затларның бердәм дәүләт реестрына язылу кертелгәннән соң барлыкка килә.

1.14. Учреждениесе гамәлгә ашыра, белем бирү эшчәнлеген нигезендә махсус рөхсәт – лицензия белем бирү эшчәнлегенә.

1.15. Россия Федерациясе законнары нигезендә Учреждение, үз алдына куелган бурычларны үтәү максатларында, предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар, шул исәптән чит ил оешмалары белән турыдан-туры элементләр урнаштырырга хокукы, педагогик, фәнни һәм башка берләшмәләргә керергә, конгресслар, конференцияләр эшендә катнашырга мөмкин. Әлеге белем бирү берләшмәләре мәгарифне үстерү һәм камилләштерү максатларында оештырыла һәм үз уставлары нигезендә эшли.

1.16. Учреждениедә сәяси партияләрнең, ижтимагый-сәяси һәм дини хәрәкәтләрнең һәм оешмаларның (берләшмәләрнең) оештыру структураларын төзү һәм аларның эшчәнлегенә рөхсәт ителми.

1.17. Учреждение санитария-гигиена, эпидемиягә каршы таләпләргә һәм янғын куркынычсызлыгы кагыйдәләренә җавап бирүче бинада эшли.

1.18. Учреждениедә тәрбияләнүчеләргә медицина хезмәте күрсәтү штаттагы медицина персоналы белән тәэмин ителә.

Медицина персоналы беренчел медик-санитар ярдәм күрсәтүне, хезмәткәрләрнең вакыт-вакыт медицина тикшерүләрен оештыруны гамәлгә ашыра.

Медицина персоналы оешманың мөдирләре белән бергә дөвалау-профилактика чараларын үткәрү, санитар-гигиеник нормаларны, тәрбияләнүчеләрнең туклану режимын һәм сыйфатын үтәү өчен җаваплы.

Учреждение медицина персоналы эше өчен тиешле шартлар булган бина тәкъдим итә. Учреждение тәрбияләнүчеләрнең сәламәтлеген саклау һәм ныгыту максатларында медицина хезмәткәрләренә эшен контрольдә тоту. Медицина персоналының функциональ бурычлары цикләрендә медицина хезмәтләрен Учреждение бушлай күрсәтә.

1.19. Тәрбияләнүчеләрне тукландыруны оештыру (азык-төлек продуктларын алу, саклау һәм исәпкә алу, азык-төлек блогында кулинария продукциясе житештерү, балаларны ашату өчен шартлар тудыру һ.б.) учреждение тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Учреждениедә тәрбияләнүчеләрне тукландыру, шулай ук азык-төлек саклау һәм эзерләү өчен махсус жиһазландырылган бүлмәләр бүлеп бирелә.

Туклану сыйфатын, азык-төлек блогының санитар торышын, саклауның дөреслеген, продуктларны сату сроklarын үтәүне контрольдә тоту учреждение мөдиренә йөкләнә.

1.20. Учреждение эшчәнлегенә төп максаты-мәктәпкәчә белем бирү, балаларны карау һәм карау буенча белем бирү программалары буенча эшчәнлек алып бару.

1.21. Учреждениедә биш көнлек эш атнасы буенча эш режимы билгеләнгән. Төркемнәр тулы көн режимында эшли (12 сәгать, 06.00 дән 18.00 гә кадәр).

1.22. Учреждениедә түбәндәге төркемнәр булдырылган һәм эшли:

- гомуми үсеш юнәлешендәге;
- компенсацияләүче юнәлеш – логопед (сөйләм телләре бозылган балалар өчен)

1.23. Учреждениенә филиаллары һәм вәкилләкләре юк.

2. Учреждениенә эшчәнлек предметы, максатлары, эшчәнлек төрләре

2.1. Учреждениенә эшчәнлек предметы булып халыкка мәктәпкәчә белем бирү, балаларны карау һәм карау буенча белем бирү программасы буенча хезмәт күрсәтү тора. Күрсәтелгән эшчәнлекне гамәлгә ашыру барышында Учреждение Россия Федерациясе гражданның кеше, гаилә, җәмгыять һәм дәүләт мәнфәгатьләрендә һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә белем алуга конституциячел хокукын гамәлгә ашыра; сәламәтлекне саклауны һәм ныгытуны, шәхеснең төрле яклап үсеше өчен уңай шартлар тудыруны тәмин итә.

2.2. Учреждение эшчәнлегенә төп максатлары булып торалар:

- мәктәпкәчә белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеге,
- балаларны карау һәм карау буенча чаралар комплексын тормышка ашыру.

2.3. В эшчәнлекнең төп максаты сыйфатында Учреждение өстәмә гомуми белем бирү программалары – түбәндәге юнәлештәге өстәмә гомуми үсеш программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыра:

- эстетик-сәнгати яктан;
- физкультура - сәламәтләндерү;
- социаль-педагогик.

2.4. Учреждение Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә түбәндәге төп эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыра:

2.4.1. Мәктәпкәчә белем бирүнең төп гомуми белем бирү программасын тормышка ашыру.

2.4.2. Балаларны карау һәм карау.

2.4.3. Сәнгать-эстетика, физкультура-сәламәтләндерү һәм социаль-педагогик юнәлештәге өстәмә программаларны тормышка ашыру.

2.5. Учреждение әлеге Уставта каралган эшчәнлек төрләре нигезендә муниципаль биремне үти һәм муниципаль йөкләмәне үтәүдән баш тарта алмый.

2.6. Учреждение билгеләнгән муниципаль биремнән тыш, эшчәнлекнең төп төрләренә караган, гражданиннар һәм юридик затлар өчен түләгән һәм бер үк шартларда бер үк төрле хезмәтләр күрсәткәндә эш башкарырга, хезмәтләр күрсәтергә хокуклы. Күрсәтелгән түләүне билгеләү тәртибе гамәлгә куючы тарафыннан билгеләнә.

2.7. Учреждение түләүле белем бирү хезмәтләре күрсәтү турындагы килешүләр буенча физик һәм (яки) юридик затлар акчалары хисабына белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашырырга хокуклы. Түләүле белем бирү хезмәтләре биремнәр буенча һәм түләүле белем бирү хезмәтләре күрсәтү турындагы шартнамәләр буенча физик һәм (яки) юридик затлар хисабына белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашырудан гыйбарәт.

2.8. Түләүле белем бирү хезмәтләре күрсәтүдән кәргән табыш учреждение тарафыннан аның устав максатлары нигезендә учреждениенә үстерү һәм аның конкурентлылык сәләтен арттыру, шулай ук учреждение хезмәткәрләренә хезмәт хакы дәрәжәсен күтәрү өчен кулланыла.

2.9. Учреждение түләүле хезмәтләр күрсәтү турындагы шартнамәләр буенча төп эшчәнлек төрләрен бары тик шул рәвешле генә тормышка ашырырга хокуклы, чөнки бу үзе төзегән максатларга ирешүгә хезмәт итә:

- 2.9.1. Көндөзгө вакытта балаларны карау буенча эшчәнлек.
- 2.9.2. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләренә йөрми торган балалар белән индивидуаль яки төркем белән дәресләр, аларны мәктәп шартларына яраклаштыру буенча.
- 2.9.3. Логопед хезмәтләре
- 2.9.4. Психолог хезмәтләре.
- 2.9.5. Театр тамашаларын, концертларны һәм башка сәхнә чыгышларын оештыру һәм кую эшчәнлеге.
- 2.9.6. Физкультура-сәламәтләндрү эшчәнлеге.
- 2.9.7. Спорт бәйрәмнәрен оештыру һәм үткөрү буенча хезмәтләр.
- 2.9.8. Физкультура дәресләре буенча консультацияләр.
- 2.9.9. Балаларның ялын оештыру.
- 2.9.10. Консультация хезмәтләре (балаларның ата-аналарына (законлы вәкилләренә) педагогика, гомуми һәм яшь психологиясе, гаилә психологиясе һәм тәрбия мәсьәләләре буенча консультацияләр бирү.
- 2.9.11. Консультативные услуги по здоровому образу жизни.
- 2.9.12. Издательская деятельность (издание учебно-методических пособий).
- 2.9.13. Деятельность в области фотографии.
- 2.10. Учреждение не вправе осуществлять виды деятельности, не предусмотренные настоящим Уставом.
- 2.11. Түләүле хезмәтләр күрсәтү тәртибе тиешле локаль норматив акт – учреждениедә түләүле белем бирү хезмәтләре күрсәтү турындагы Нигезләмә белән регламентлана. Түләүле хезмәтләр исемлегә һәр уку елына билгеләнә, боерыкта учреждение буенча беркетелә. Түләүле хезмәтләр турында мәгълүмат учреждениенң рәсми сайтында урнаштырыла.

3. Белем бирү эшчәнлеге

- 3.1. Учреждениенң белем бирү процессының төп максатлары булып түбәндәгеләр тора::
- балачак төрлеләгенә ярдәм итү; кешенә гомуми үсешендә мөһим этап буларак балачакның уникальлеген һәм үзкыйммәтен саклау;
  - мәктәпкәчә белем бирүне индивидуальләштерү һәм һәр баланың шәхси үзенчәлекләре нигезендә белем бирү эшчәнлеген төзү өчен шартлар тудыру, бала үзе белем бирүне сайлауда актив катнаша, белем бирү субъектына әверелә;
  - физик, интеллектуаль, әхлакый, эстетик һәм шәхси сыйфатларны үстерү, уку-укуту эшчәнлегенә алшартларын формалаштыру, баланың төрле эшчәнлек төрләрендә танып-белү мәнфәгатләрен һәм танып-белү гамәлләрен үстерү;
  - тәрбияләнүчеләренң шәхесенә гомуми культурасын формалаштыру; рухи-әхлакый үсеш, гражданлык, хезмәт сөючәнлек, әйләнә-тирә табигатькә, Ватанга, гаиләгә мөхәббәт тәрбияләү, сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру;
  - мәктәпкәчә яшьтәге балаларның сәламәтлеген саклау һәм ныгыту;
  - балаларның сөйләмен бозуга коррекцияне тәмин итү, аларга квалификацияле ярдәм күрсәтү;;
  - олылар (ата-аналар (законлы вәкилләр), учреждениенң педагогик һәм башка хезмәткәрләре) һәм балалар арасында шәхси-үстерүче һәм гуманистик характердагы хезмәттәшлекне тәмин итү.
- 3.2. Учреждение эшчәнлегенә бурычлары булып тора:
- балаларның физик һәм психик сәламәтлеген, шул исәптән аларның эмоциональ иминлеген саклауны һәм ныгытуны тәмин итү ;
  - яшәү урынына, женесенә, милләтенә, теленә, социаль статусына, психофизиологик һәм башка үзенчәлекләргә (шул исәптән сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән балаларга) бәйсез рәвештә мәктәпкәчә балачак чорында һәр баланың тулы канлы үсеше өчен тигез мөмкинлекләр тәмин итү;);
  - тәрбия-белем бирү процессы шартларында балаларның сөйләмен бозуда квалификацияле коррекция;
  - балаларның сөйләмен бозуга төзәтмәләр кертүне, логопедка квалификацияле ярдәм күрсәтүне тәмин итү;

- сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнган балаларның белем бирү программасын үзләштерүне тәэмин итү, яш һәм индивидуаль үзенчәлекләренә һәм махсус белем бирү ихтыяжларын исәпкә алып, аларны төрле яклап үстерү, социаль адаптация;
- мәктәпкәчә һәм башлангыч гомуми белем бирү программаларының максатларын, бурычларын һәм эчтәлеген давамчан тотуны тәэмин итү;
- үз-үзе, башка балалар, олылар һәм дөнья белән мөнәсәбәтләр субъекты буларак, һәр баланың сәләтләрен һәм ижади потенциалын үстерү, балаларның яш һәм шәхси үзенчәлекләренә туры китереп үсеш өчен уңай шартлар тудыру;
- жәмгыятьтә кабул ителгән һәм рухи-әхлакый кыйммәтләр, кеше, гаилә, жәмгыять мәнфәгатьләрендә үз-үзенә тоту кагыйдәләре нигезендә белем һәм тәрбия бирү процессына берләштерү;;
- шәхеснең гомуми культурасын формалаштыру, шул исәптән сәламәт яшәү рәвеше кыйммәтләрен, аларның социаль, әхлакый, эстетик, интеллектуаль, физик сыйфатларын үстерү, баланың инициативалылыгын, мөстәкыйльлеген һәм жаваплылыгын формалаштыру, уку-укыту эшчәнлегенә алшартларын формалаштыру.;
- балаларның яш, шәхси, психологик һәм физиологик үзенчәлекләренә туры килә торган социомәдәни мохит формалаштыру;;
- балаларның сәламәтлеген саклау һәм үстерү мәсьәләләрендә гаиләгә психологик-педагогик ярдәм күрсәтү һәм ата-аналарның (законлы вәкилләренә) компетентлыгын арттыру.

3.3. Учреждение эшчәнлеге демократия, гуманизм, һәркем өчен мөмкин булганлык, гомумкешелек кыйммәтләре, кеше тормышы һәм сәламәтлеге, гражданлык, шәхеснең ирекле үсеш принципларына нигезләнә.

3.4. Учреждение «Россия Федерациясендә мәгариф турында» Федераль закон, Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актлары һәм әлеге Устав нигезендә белем бирү, фәнни, административ, финанс-икътисадый эшчәнлекне гамәлгә ашыруда, локаль норматив актлар эшләү һәм кабул итүдә мөстәкыйльлек аңлаган автономиягә ия.

3.5. Учреждение үзе гамәлгә ашыра торган белем бирү программалары буенча белем бирүнең эчтәлеген билгеләүдә, укыту-методик тәэмин ителешне, белем бирү технологияләрен сайлап алуда ирекле.

3.6. Түләүсез мәктәпкәчә белем алуға гражданнарның хокукларына дөүләт гарантиясеннән чыгып, Учреждение гомуми белем бирүнең киләсе дәрәжәсенә туры килә торган белем бирү - мәктәпкәчә белем бирү процессын гамәлгә ашыра.

3.7. Учреждение түбәндәге өстәмә гомуми белем бирү программаларын тормышка ашыра - спорт-сәламәтләндрү, сәнгать-эстетик һәм социаль-педагогик юнәлештәге өстәмә гомуми үсеш программаларын.

Тиешле шартлар булганда, Учреждение башка өстәмә белем бирү программаларын да гамәлгә ашыра ала.

3.7.1. Балаларга өстәмә белем бирү балаларның ижади сәләтләрен формалаштыруға һәм үстерүгә, аларның интеллектуаль, әхлакый һәм физик ихтыяжларын канәгатьләндрүгә, сәламәт һәм куркынычсыз яшәү рәвеше культурасын формалаштыруға, сәламәтлекне ныгытуға, шулай ук буш вакытларын оештыруға юнәлтелгән. Балаларга өстәмә белем бирү аларның жәмгыять тормышына жайлашуын тәэмин итә, шулай ук күренекле сәләтләре булган балаларны ачыклау һәм аларга ярдәм итү. Балалар өчен өстәмә гомуми үсеш программалары балаларның яш һәм индивидуаль үзенчәлекләрен исәпкә алып эшләнә.

3.7.2. Гомуми үсеш программаларын үзләштерүгә белем дәрәжәсенә карата таләпләр куелмыйча теләсә кайсы зат рәхсәт ителә.

3.7.3. Гомуми үсеш программаларының эчтәлеге, шулай ук алар буенча уку сроклары учреждение тарафыннан эшләнгән һәм расланган белем бирү программасы (мәгариф программалары) белән билгеләнә.

3.7.4. Учреждение бер яки төрле яш категорияләрендә тәрбияләнүчеләр төркемнәренә тупланган мәнфәгатьләр (түгәрәкләр) берләшмәләрендә өстәмә гомуми үсеш программалары буенча белем бирү процессын оештыра.

3.7.5. Әлеге учреждениедә театр, музыка, сенсор эталоннарын үстерү, сэнгать ижаты, сөйләмне үстерү, гади математик күзаллаулар формалаштыру, экспериментлау, туган телне өйрәтү, балаларны сәламәтләндрерү буенча түгәрәкләр эшли ала.

3.7.6. Тиешле шартлар булганда учреждениедә башка юнәлештәге өстәмә гомуми үсеш программалары гамәлгә ашырылырга, шулай ук тәрбияләнүчеләрнең башка берләшмәләре төзелергә мөмкин.

3.8. Белем бирү эшчәнлегенең эчтәлеге һәм оештыру учреждениедә билгеләнә:

- мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенең төп гомуми белем бирү программасы (алга таба-ООП ДО);

3.9. ООП ДО Учреждениеләр мөстәкыйль рәвештә эшләнә һәм раслана:

- мәктәпкәчә белем бирүнең федераль дәүләт белем бирү стандарты нигезендә,

- мәктәпкәчә белем бирүнең тиешле төп белем бирү программаларын исәпкә алып,

- тәрбияләнүчеләрнең үсешен һәм социаль адаптациясен бозуларга коррекцияләүне тәмин итүче физик үсеш үзенчәлекләрен һәм физик мөмкинлекләре чикләнган тәрбияләнүчеләрнең индивидуаль мөмкинлекләрен исәпкә алып.

3.10. Учреждение, билгеле бер тәрбияләнүченең үзенчәлекләрен һәм белем алу ихтыяжларын исәпкә алып, аларның эчтәлеген индивидуальләштерү нигезендә, Аеруча саклана торган табигый территорияләренә үзләштерүне тәмин итә торган белем бирү процессын оештыра.

3.11. Учреждение мәктәпкәчә белем алуға, шулай ук балаларның социаль үсешенә максималь дәрәжәдә ярдәм итүче физик мөмкинлекләре чикләнган балалар өчен махсус психологик-педагогик алымнар, аралашу ысуллары һәм шартлары нигезендә иртә коррекция ярдәме күрсәтү өчен кирәкле шартлар тудыра.

3.12. Учреждениедә коррекция эше сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнган балаларның төрле категорияләрен үстерүне бозуларны төзәтүне тәмин итүгә, аларга югары һөнәри белем бирү учреждениеләрен үзләштерүдә квалификацияле ярдәм күрсәтүгә юнәлдерелгән, балаларның һәр категориясенең үсеш үзенчәлекләрен һәм махсус белем бирү ихтыяжларын исәпкә ала.

3.13. Учреждение үз эшчәнлеген мәгариф турындагы законнар нигезендә, шул исәптән, башкарырга тиеш:

3.13.1. белем бирү программаларын тулы күләмдә тормышка ашыруны, тәрбияләнүчеләрне билгеләнгән таләпләргә туры килүне, кулланыла торган формаларның, чараларның, укыту һәм тәрбия алымнарының яшь, психофизик үзенчәлекләргә, сәләтләргә, тәрбияләнүчеләрнең ихтыяжларына һәм ихтыяжларына туры килүен тәмин итү;

3.13.2. тәрбияләнүчеләрнең, учреждение хезмәткәрләренең тормышын һәм сәламәтлеген тәмин итә торган билгеләнгән нормаларға туры китереп, тәрбияләнүчеләрне укыту, тәрбияләү, аларны карап тоту өчен куркынычсыз шартлар тудырырга;

3.13.3. үтәргә хокукларын һәм ирекләрен тәрбияләнүчеләр, ата-аналар (законлы вәкилләре) тәрбияләнүчеләр, хезмәткәрләре учреждениесе.

3.14. Уку планы нигезендә белем бирү программаларын тулы күләмдә тормышка ашырмаган өчен, чыгарылыш сыйныф укучыларының белем сыйфаты, шулай ук тәрбияләнүчеләрнең, мәгариф оешмасы хезмәткәрләренең тормышы һәм сәламәтлеге өчен Учреждение Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә җаваплылык тоту.

3.15. Балигъ булмаган балаларның, ата-аналарның (законлы вәкилләренең) хокукларын һәм ирекләрен барлыкка китерү турындагы законнарда каралган хокукларны бозу яисә законсыз чикләү, мәгариф эшчәнлеген оештыруға һәм гамәлгә ашыруға карата таләпләрне бозган өчен Учреждение һәм аның вазыйфаи затлары Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе Кодексы нигезендә административ җаваплылыкка тартыла.

4. Учреждение белән идарә итү

4.1. Учреждение белән идарә итү «Россия Федерациясендә мәгариф турында» гы Федераль закон нигезендә, бердәм идарә итү һәм коллегиаль, демократик, ачыклык, гомумкешелек кыйммәтләре, кеше тормышын һәм сәламәтлеген саклау, шәхеснең ирекле үсеше принципларына туры китереп гамәлгә ашырыла.

4.2. Учреждение белән турыдан-туры житәкчелек итә торган оешманың бердәнбер башкарма органы булып тора.

4.3. Учреждение мөдирләре белән 3 (өч) елга вакытлы хезмәт килешүе төзелә.

Бер генә як та, гамәлдә булу срогы чыккач, вакытлы хезмәт килешүе өзелүне таләп итмәгән очракта һәм хезмәткәр хезмәт шартнамәсенә гамәлдә булу срогы чыкканнан соң эшен давам итә, хезмәт килешүенә ашыгыч характеры турындагы шарт үз көчен һәм хезмәт шартнамәсә төзелгән дип санала.

4.4. Учреждение мөдире әлеге Устав нигезендә Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты, «Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф идарәсе», «Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы», «Азнакай муниципаль районы Финанс – бюджет палатасы» МКУ эшчәнлекләрендә финанс чараларын куллану мәсьәләсә буенча хисап тотты.

4.5. Учреждение мөдире үзе идарә итә, учреждение эшен оештыра, мәгариф, тәрбия эше һәм оештыру-хужалык эшчәнлегә өчен җаваплы, Россия Федерациясә законнары, әлеге Устав һәм аның белән төзелгән хезмәт килешүе нигезендә эшләгән гамәлләре яки гамәл кылмавы өчен җаваплы.

4.6. Учреждение Мөдире:

- ышанычсыз рәвештә судларда, дәүләт хакимияте органнарында һәм жирле үзидарә органнарында учреждение исемнән, шул исәптән аның мәнфәгатләрен кайгырта һәм аның исемнән килешүләр төзи.;
- ышаныч кәгазе бирә;
- Россия Федерациясенә гамәлдәге законнары нигезендә билгеләнгән тәртиптә шәхси сәчет ача.;
- федераль законнар нигезендә учреждениенә мөлкәтә белән эш итә.;
- учреждениенә штат расписаниесен, учреждениенә эшчәнлеген регламентлаучы эчке документларын чыгара һәм раслый;
- хезмәткәрләренә эшкә алу, алар белән хезмәт килешүләрен төзү һәм өзү, вазыйфай бурычларны бүлү, хезмәткәрләргә өстәмә һөнәри белем бирү өчен шартлар тудыру һәм оештыру.;
- педагогик хезмәткәрләренә уку йөкләнешен раслый;
- билгеләнгән акчалар чикләрендә, аны база һәм стимуллаштыру өлешенә бүлеп, хезмәткә түләү фондын формалаштыра;
- учреждение хезмәткәрләренә хезмәт хакын, шул исәптән стимуллаштыручы өлешне (өстәмәләр, окладларга (вазыйфай окладларга), хезмәткәрләренә хезмәт хакы ставкаларына өстәмәләр) билгеләүне тәмин итә, хезмәткәрләренә хезмәт сыйфаты өчен стимуллаштыручы түләүләренә бүлү тәртибе турындагы расланган Нигезләмә нигезендә;
- Коллектив килешүендә, эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләре, хезмәт килешүендә билгеләнгән срокларда хезмәткәрләргә тиешле хезмәт хакын тулы күләмдә түләү;
- учреждениенә квалификацияле кадрлар белән тәмин итү буенча чаралар күрә;
- хезмәткәрләренә сыйфатлы хезмәткә мотивацияләүне арттыру, шул исәптән матди стимуллаштыру, учрежденидә хезмәт дәрәжәсен күтәрү, идарә итүне рационализацияләү һәм хезмәт дисциплинасын ныгыту буенча чаралар системасын тормышка ашыра ;
- локаль норматив актларны эшләү һәм кабул итү процедурасын оештыра;
- эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен (хезмәткәрләренә вәкиллеке органы фикерләрен исәпкә алып), учреждениенә башка локаль норматив актларын раслый;
- закон актларын һәм норматив документларны үтәү эшен оештыра;
- белем бирү эшчәнлеген матди-техник яктан тәмин итүне, дәүләт һәм жирле нормаларга һәм таләпләргә туры килгән биналарны, шул исәптән федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә жиһазлауны гамәлгә ашыра;
- гамәлгә куючы һәм жәмәгатьчелеккә финанс һәм матди чаралар керү һәм аларны тоту турында еллык хисап, шулай ук үз-үзенә тикшерү нәтижәләре турында хисап бирә;
- учреждениенә үстерү программасын эшләүне һәм раслауны оештыра;
- учрежденигә кабул итүне гамәлгә ашыра;
- тәрбияләнүчеләр белән белем бирү мөнәсәбәтләрен үзгәртүне гамәлгә ашыра;
- тәрбияләнүчеләр белән белем бирү мөнәсәбәтләрен туктатуны гамәлгә ашыра;
- мәктәпкәчә белем бирүнең федераль дәүләт белем бирү стандартының үтәлешен тәмин итә.;

- оешманың үз-үзен тикшерүне үткөрүне оештыра;
- оешманың педагогик хезмэткэрлөрөн билэгән вазыйфаларына туры килү-килмөгүгә аттестацияләү үткөрүне оештыра;
- сәламәтлекне саклау һәм ныгыту, тәрбияләнүчеләрне һәм хезмэткэрләрне тукландыруны оештыру өчен кирәкле шартлар тудыра;
- тәрбияләнүчеләргә физик культура белән шөгыйльләнү өчен шартлар тудыра;
- Россия Федерациясе законнары белән тыелмаган һәм учреждениедә гамәлгә ашырыла торган тәрбияләнүчеләрнең законлы вәкилләренә ижтимагый берләшмәләре эшчәнлегенә ярдәм итә;
- Интернет челтәрендә учреждениенә рәсми сайты булдыруны һәм алып баруны тәмин итә;
- «Россия Федерациясендә мәгариф турында» Федераль законның 34 статьясындагы 1 өлеше нигезендә тәрбияләнүчеләрнең академик хокукларын тормышка ашыру өчен шартлар тудыруны тәмин итә;
- педагогик хезмэткэрләрнең академик хокук һәм ирекләрен, шулай ук хезмэт хокукларын һәм социаль гарантияләрен тормышка ашыру өчен шартлар тудыруны тәмин итә;
- куркынычсыз хезмэт шартларын тәмин итә;
- хезмәтне саклау, янгын куркынычсызлыгы буенча чаралар комплексын тормышка ашыра,
- учреждение бинасын вакытында карап, ремонтлай;
- дәүләт хакимияте, жирле үзидарә органнары, оешмалар, жәмәгәтчелек, ата-аналар (законлы вәкилләр), гражданның белән хезмәттәшлекне һәм хезмәттәшлекне тәмин итә;
- устав эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен өстәмә финанслау чыганаclarын һәм матди чараларны, шул исәптән иганәчеләр акчаларын жәлеп итә;
- гамәлдәге законнар һәм әлеге устав белән билгеләнгән учреждениенә коллегияль идарә органнарының гына компетенциясен тәшкил итмәгән барлык мәсьәләләрне дә хәл итә.

4.8. Учреждение Мөдире:

- жаваплы эшчәнлегә өчен учреждениесе алдында гамәлгә куючы;
- белем бирү процессы вакытында, шулай ук мәктәптән тыш чаралар үткәргәндә, учреждениенә эше өчен Россия Федерациясе законнары нигезендә шәхси жаваплылык тота;
- үз компетенциясенә караган функцияләрне үтәмәгән өчен; белем бирү программаларын тулы күләмдә тормышка ашырмаган өчен жаваплылык тота;
- бюджет акчаларын максатсыз файдаланган өчен жаваплы.

4.9. Учреждение алдында торган төп һәм оператив бурычларны хәл итү максатыннан учреждение мөдире боерыклар чыгара.

4.10. Учреждение мөдиренә Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә хокуклар, социаль гарантияләр һәм педагогик хезмэткэрләр өчен каралган социаль ярдәм чаралары, аерым алганда:

- ел саен үткәрелә торган төп озайтыла торган түләүле ялга хокук, аның озынлыгы Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә;
- Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә картлык буенча хезмэт пенсиясен вакытыннан алда билгеләү хокукы.

4.11. Формасы коллегияль идарәсе учреждениесе булып тора:

4.11.1 хезмэткэрләрнең гомуми жылышы.

4.11.2. Педагогик совет.

4.12. Учреждениенә иң югары коллегияль идарә органы-хезмэткэрләрнең гомуми жылышы.

4.13. Гамәлдәге законнар нигезендә учреждениенә компетенциясе, вәкаләтләре, сроклары һәм идарә итүнең коллегияль органнары эшчәнлеген карап тоту һәм аның локаль норматив актлары белән жайга салына.

4.15. Тәрбияләнүчеләрнең ата-аналарының (законлы вәкилләренә) һәм педагогик хезмэткэрләрнең учреждение белән идарә итү мәсьәләләре буенча фикерләрен исәпкә алу һәм учреждение тарафыннан аларның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылучы локаль норматив актлар кабул иткәндә тәрбияләнүчеләрнең һәм педагогик хезмэткэрләрнең ата-аналары (законлы вәкилләре) инициативасы буенча учреждениедә неголегия булмаган идарә органнары оештырыла:

- Тәрбияләнүчеләрнең ата-аналарының (законлы вәкилләренә) гомуми жылышы.

Әлеге орган карарлар кабул итми, компетенциягә ия түгел, әмма аларның фикере учреждение белән идарә итү мәсьәләләре буенча карарлар кабул иткәндә исәпкә алына. Эшчәнлек тәртибе учреждениенең локаль норматив актлары белән регламентлана.

4.16. Локаль норматив актлар әлеге Уставка һәм Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының гамәлдәге законнарына каршы килә алмый.

4.17. Учреждение эшчәнлеген Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасының гамәлдәге законнары, жирле үзидарә органнары актлары, аның эшчәнлеген регламентлаучы локаль актлар нигезендә оештыра.

5. Учреждениенең финанс-хужалык эшчәнлеге

5.1. Учреждение милке Азнакай муниципаль районы милкендә һәм әлеге Устав нигезендә мэгариф эшчәнлеген тәэмин итү максатыннан оператив идарә хокукында учреждениегә беркетелә.

Учреждение үзенә беркетелгән мөлкәткә карата законнарда һәм әлеге Уставта билгеләнгән чикләрдә, үз эшчәнлегенең максатлары, Гамәлгә куючының биремнәре һәм Мөлкәтен аларга ия булу, файдалану һәм файдалану хокукы билгеләү нигезендә гамәлгә ашыра.

Учреждениенең устав бурычларын үтәү өчен кирәкле жир кишәрлеге аңа даими файдалану хокукында бирелә.

5.2. Учреждение үз йөкләмәләре буенча Россия Федерациясе законнары буенча жәза бирелергә мөмкин булган мөлкәтенә жавап бирә.

5.3. Учреждение Россия Федерациясе законнары нигезендә Татарстан Республикасы Финанс министрлыгының Казначылык Департаментының территориаль органында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә ачыла торган шәхси счетлар (бюджет һәм бюджеттан тыш) аша аңа кергән акчалар белән операцияләрне башкара. Учреждение финанс-хужалык эшчәнлеге планы нигезендә бюджет чараларын тоту буенча операцияләрне башкара.

5.4. Учреждение милекче ризалыгыннан башка гамәлгә куючы яисә үзенә гамәлгә куючы тарафыннан мондый мөлкәт, шулай ук күчемсез мөлкәт сатып алуга бүлеп бирелгән акчалар хисабына аңа беркетелгән аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәт белән эш итәргә хокукы түгел.

5.5. Аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәт дигәндә күчемле мөлкәт аңлашыла, аннан башка учреждениенең үз устав эшчәнлеген гамәлгә ашыруы шактый кыен булачак. Мөлкәтне аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәт категориясенә кертү тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә. Аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәт исемлекләре гамәлгә куючы тарафыннан билгеләнә.

5.6. Оператив идарә хокукындагы калган мөлкәт белән идарә итү хокукындагы Учреждение, әгәр Россия Федерациясенең гамәлдәге законнарында башкасы каралмаган булса, мөстәкыйль эш итәргә хокукы.

5.7. Зур алыш-бирешләр һәм алыш-бирешләр гамәлгә куючының алдан ризалыгы белән генә башкарылырга мөмкин.

5.8. Учреждение мәдире гамәлгә куючы алдында, гамәлдәге закон таләпләрен бозып, теләсә нинди алыш-биреш ясау нәтижәсендә, учреждениегә китерелгән зыян күләмендә жавап тоту.

5.9. Учреждение милекче алдында оператив идарәгә тапшырылган мөлкәтне саклау һәм нәтижәле файдалану өчен жаваплы.

5.10. Учреждениегә учреждениегә учреждениегә гамәлгә куючы тарафыннан бүлеп бирелгән акчалар хисабына сатып алынган мөлкәтне читләштерү яки йөкләү ихтималы булган алыш-бирешләр кылу тыела.

5.11. Муниципаль заданиенең үтәлешен финанс белән тәэмин итү учреждениегә яисә учреждениегә мондый мөлкәт сатып алуга гамәлгә куючы тарафыннан бүлеп бирелгән акчалар, тиешле мөлкәт, шул исәптән жир кишәрлекләре таныла торган салым салу объекты буларак салым түләү чыгымнарын исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

Әлеге эшчәнлекне финанс белән тәэмин итү Азнакай муниципаль районы, Татарстан Республикасы бюджетыннан һәм федераль законнар белән тыелмаган башка чыганақлардан субсидияләр рәвешендә гамәлгә ашырыла.

Муниципаль биремдә каралмаган учреждениене үстерүгә юнәлдерелгән чараларны финанс белән тәмин итү Азнакай муниципаль районы бюджетыннан субсидияләр хисабына башкарыла. Муниципаль заданиене утеуге бирелген субсидия кулемен киметү аны утеу срогы девамында муниципаль заданиене тиешле узгерткен очракта гына тормышка ашырыла.

5.12. Учреждение мөлкәтен һәм финанс ресурсларын формалаштыру чыганакалары булып тора:

- бюджет һәм бюджеттан тыш чаралар;
- учреждениегә милекче тарафыннан тапшырылган мөлкәт;
- күрсәтелгән түләүле белем бирү хезмәтләреннән, шулай ук рөхсәт ителгән башка төр эшчәнлектән алынган керем;;
- Россия һәм (яки) чит ил юридик һәм физик затларының акчалары һәм түләүсез һәм (яки) хәйрия бүләкләре;;
- Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары нигезендә башка чыганакалар.

5.13. Физик һәм (яки) юридик затлар тарафыннан бүләк, иганә рәвешендә бирелгән акчалар, мөлкәт һәм башка милек объектлары, шулай ук учреждениенең үз эшчәнлегеннән кәргән һәм бу керемгә алынган милек объектлары учреждениенең мөстәкыйль карамагына керә һәм алар өчен ул булдырылган максатларга ирешү өчен кулланыла.

5.14. Мөлкәт белән оператив идарә итү хокукын гамәлгә ашырганда Учреждение бурычлы:

- устав эшчәнлеге максатлары нигезендә милекне нәтижәле һәм рациональ файдалану ;
- мөлкәтнең сакланышын һәм файдалануын максатчан билгеләнеше буенча гына тәмин итәргә ;
- эксплуатация процессында норматив тузуга бәйле начарланудан тыш, мөлкәтнең техник торышы начарлануга юл куймаска;;
- Күчемсез һәм күчемсез милекне капитал һәм агымдагы ремонтлау.

5.15. Милекче учреждениегә беркетелгән, яисә учреждениегә әлеге мөлкәтне сатып алу өчен гамәлгә куючы тарафыннан бүлеп бирелгән акчалар хисабына сатып алынган мөлкәтне артык, файдаланылмый яисә билгеләнеше буенча файдаланылмый торган мөлкәтне тартып алырга хокуклы. Милекче учреждениедән алынган мөлкәтне үз теләгәнчә сарыф итәргә хокуклы. Күчемсез милекне тартып алу һәм (яки) читләштерү " Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы»МКУ карары нигезендә башкарыла.

5.16. Зур алыш булырга мөмкин совершена учреждениесе белән генә алдан ризалыгы милекче, гамәлгә куючы.

Акча белән эш итү, федераль закон нигезендә мөстәкыйль эш итәргә хокуклы башка мөлкәтне читләштерүгә, шулай ук мондый алыш-бирешнең бәясе яки читләштерелә торган яки тапшырыла торган мөлкәтнең бәясе соңгы хисап датасына аның бухгалтерлык хисабы мәгълүматлары буенча билгеләнә торган активларның баланс бәясенә 10 процентыннан артып китү шарты белән мондый мөлкәтне файдалануга яки залогка тапшыруга бәйле алыш-биреш яки берничә үзара бәйле алыш-биреш дип таныла.

Күрсәтелгән таләпләрне бозып ясалган зур килешү, икенче якның килешүдә белүе яки учреждение милекчесенең башлангыч ризалыгы булмавы турында белергә тиеш булуы расланган очракта, учреждение яки милекченең дәгъвасы буенча гамәлдә түгел дип танылырга мөмкин.

5.17. Учреждение, гамәлдәге законнар нигезендә яки үзәкләштерелгән бухгалтерия белән килешү нигезендә, оператив, бухгалтерия һәм статистика исәбен алып бара.

5.18. Учреждениене бетергән очракта ликвидацияләнүче учреждение кредиторларының таләпләре Россия Федерациясе законнары нигезендә түләттерелергә мөмкин булган мөлкәт хисабына канәгатьләнделә. Кредиторларның таләпләрен канәгатьләнделергәннән соң калган учреждениенең Күчемсез һәм күчемсез мөлкәте, шулай ук Россия Федерациясе законнары нигезендә юкка чыгарылган учреждениенең йөкләмәләре буенча түләттерү мөрәжәгать ителә алмый торган Күчемсез һәм күчемсез мөлкәт милек милекчегә ликвидация комиссиясе тарафыннан тапшырыла. Милекче әлеге мөлкәтне Азнакай муниципаль районының ведомство буйсынуындагы мәгариф учреждениеләре челтәрен үстерү максатларына юнәлтә

6. Учреждение хезмәткәрләре

6.1. Учреждениедә, житәкче һәм педагогик хезмәткәрләр вазыйфалары белән беррәттән, өстәмә функцияләр башкаручы административ-хужалык, уку-уку, кухня һәм хезмәт күрсәтүче персонал (алга таба – хезмәткәрләр) вазыйфалары да каралган.

6.2. 6.1. күздә тотылган вазыйфаларны биләү хокукы. квалификация белешмәләрендә күрсәтелгән квалификация таләпләренә җавап бирүче затлар һәм (яисә) һөнәри стандартларга ия.

6.3. Учреждение хезмәткәрләре хокукы:

- учреждение белән идарә итүдә әлеге Устав һәм (яки) учреждениенң локаль норматив актлары белән билгеләнгән тәртиптә катнашу, аерым алганда, хезмәткәрләренң гомуми жыелышы эшчәнлегендә катнашу;

- куркынычсызлык һәм гигиена таләпләренә җавап бирүче хезмәт шартлары;

- федераль закон тарафыннан билгеләнгән эш вакытының максималль озынлыгы, атналык ял көннәре, эшләми торган бәйрәм көннәре, ел саен түләнә торган ял, учреждениенң коллектив килешүе, Хезмәт Кодексы, эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләре, хезмәт килешүе нигезендә кайбер һөнәрләр, эшләр һәм аерым категория хезмәткәрләр өчен кыскартылган көн, кыскартылган ял;;

- коллектив килешү нигезендә китапханә, мәгълүмат ресурслары, уку-уку, методик һәм башка бүлекчәләр белән түләүсез файдалану;;

- аның квалификациясе нигезендә хезмәткә түләү, тарификация нәтижәләре буенча һәркемгә шәхсән билгеләнә һәм башкарыла торган эш күләме;

- үз квалификациясе, хезмәт катлаулылыгы, башкарылган эшнң күләме һәм сыйфаты нигезендә хезмәт хакын вакытында һәм тулы күләмдә түләү (коллектив килешү);

- санитар-гигиена нормаларына, хезмәтне саклау нормаларына туры килә торган, кирәкле җиһазлар, пособиеләр һәм башка материаллар белән тәмин ителгән эш урынын алу;;

- федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә һөнәри әзерлек, яңадан әзерләү һәм үз квалификациясен күтәрү;;

- эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләре нигезендә хезмәттәге һәм ижтимагый тормыштагы казаньшлары өчен бүләкләү;;

- учреждениедә билгеләнгән өстәмәләренә, өстәмә түләүләренә, шулай ук стимуллаштыручы характердагы түләүләренә алу, расланган хезмәт өчен түләү фонды кысаларында, өстәмә түләүләр һәм өстәмәләр турында Нигезләмә нигезендә;

- һөнәри намус һәм абруйны яклау;

- Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә учреждение администрациясе боерыкларына һәм күрсәтмәләренә шикаять бирү;

- закон белән билгеләнгән тәртиптә шәхси мәгълүматларны яклау.

5.4. Учреждение хезмәткәрләре бурычы:

- соответствовать требованиям квалификационных характеристик;

- хезмәт дисциплинасын үтәргә, гадел һәм намус белән эшләргә, хакимият карарларын вакытында һәм төгәл үтәргә, эш вакытын житештерү хезмәте өчен кулланырга.;

- үтәргә, эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, башка локаль норматив актлар учреждениесе;

- башка хезмәткәрләргә хезмәт вазыйфаларын башкарырга комачаулаучы гамәлләрдән тыелырга;

- матди кыйммәтләренә һәм документларны саклауның билгеләнгән тәртибен үтәргә;

- жиһазларны нәтижәле һәм сакчыл куллану, электр энергиясен, суны һәм башка матди ресурсларны бәрәкәтле һәм бәрәкәтле тоту;

- куркынычсызлык техникасы һәм хезмәтне саклау, житештерү санитариясе, гигиена, янғын куркынычсызлыгы таләпләрен үтәргә, тиешле кагыйдәләр һәм Инструкцияләр белән каралган таләпләренә үтәргә, кирәкле шәхси саклану чараларыннан файдаланырга;

- тәрбияләнүчеләренң ата-аналарына (законлы вәкилләренә) һәм коллектив әгъзаларына карата әдәпле, игътибарлы булырга, белем бирү өлкәсендә катнашучыларның хокукларын белергә һәм хөрмәт итәргә;

- медицина тикшерүләрен үткәрү кагыйдәләре нигезендә билгеләнгән вакытта вакыт-вакыт медицина тикшерүләрен узарга, тиешле прививкаларны вакытында ясатырга.;

- нормаль эшне (гади, авария) тоткарлаучы яки кыенлаштыручы сәбәпләренә һәм шартларны кичекмәстән юкка чыгаруга чаралар күрергә һәм администрациягә бу хәл турында кичекмәстән хәбәр итәргә.

6.5. Учреждение хезмэткэрлэре федераль законнар белэн билгелэнгэн тэртиптэ һәм очрақларда үзлэрэнэ йөклэнгэн бурычларны үтэмэгэн яки тиешенчэ үтэмэгэн өчен жаваплы.

5.6. Хезмэткэрлэрнең хокукый статусы (хокуклары, бурычлары һәм жаваплылығы), шулай ук аларның социаль гарантияләре һәм ташламалары «Россия Федерациясендә мәгариф турында» Федераль закон, Россия Федерациясе Хезмэт кодексы, санитария-эпидемиология кагыйдэләре һәм нормативлар таләпләре, учреждениенең эчке хезмэт тәртибе кагыйдэләре, вазыйфай инструкциялар һәм хезмэткэрләр белән хезмэт килешүләре нигезендә билгеләнә.

7. Мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмау һәм жайга салу

7.1. Мәнфәгатьләр каршылыгы астында учреждение хезмэткэрнең шәхси кызыксынуы аның хезмэт бурычларын тиешенчэ үтәүгә йогынты ясарга мөмкин һәм шул чакта учреждение хезмэткэрнең шәхси кызыксынуы һәм хезмэткэре булып торган учреждениенең хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре арасында каршылыklar килеп чыгарга мөмкин.

7.2. Хезмэт вазыйфаларын тиешенчэ башкаруга тәэсир итүче яки йогынты ясарга мөмкин булган учреждение хезмэткэрнең шәхси кызыксынуы астында учреждение хезмэткэрнең акча, кыйммәтләр, башка мөлкәт, шул исәптән үз-үзе өчен яки өченче затлар өчен милек хокуклары яки мөлкәти характердагы хезмэт күрсәтүләр рәвешендә керемнәр алу мөмкинлеге аңлана.

7.3. Учреждение мәдире учредительгә вазыйфа йөкләмәләрен башкарганда мәнфәгатьләр каршылыгына китерә яки китерә ала торган шәхси кызыксыну турында хәбәр итәргә тиеш.

Учреждение хезмэткэре учреждение мәдиренә вазыйфа йөкләмәләрен башкарганда мәнфәгатьләр каршылыгына китерә яки китерә ала торган шәхси кызыксынучанлык барлыкка килү турында хәбәр итәргә бурычлы. Учреждение мәдиренә хәбәр итү тәртибе, хәбәрнамәләрдә булган мәгълүматлар исемлеге, бу мәгълүматларны тикшерүне оештыру һәм хәбәрнамәләрне теркәү тәртибе учреждение мәдирләре тарафыннан билгеләнә.

8. Учреждение эшчәнлеген регламентлау

8.1. Учреждение белем бирү мөнәсәбәтләрен жайга сала торган нормалар булган (алга таба - локаль норматив актлар), үз компетенциясе чикләрендә Россия Федерациясе законнары нигезендә кабул итә.

8.2. Эшчәнлеген регламентлаштыру өчен Учреждение локаль норматив актларның түбәндәге төрләрен эшли һәм кабул итә:

- килешүләр (шул исәптән күмәк килешү);
- оешма эшчәнлегенә оештыру, дисциплинар, хужалык һәм башка махсус якларын (шул исәптән эчке хезмэт тәртибе кагыйдэләре, учреждениегә кабул итү кагыйдэләре, тәрбияләнүчеләрне эчке тәртип кагыйдэләре һ. б.) регламентлый торган кагыйдэләр.);
- теге яки бу функцияне башкару, нинди дә булса эшчәнлек алып бару тәртибен, ысулын билгели торган күрсәтмәләр (шул исәптән вазыйфай инструкциялар, эш башкару инструкцияләре, хезмәтне саклау буенча күрсәтмәләр һ. б.);
- идарә органының хокукый статусын яки үз вәкаләтләренә нинди дә булса тормышка ашыру тәртибен билгели торган нигезләмәләр (шул исәптән тәрбияләнүчеләрнең дәрәс режимын регламентлаштыра торган тәртип; тәрбияләнүчеләрне күчерү, күчерү һәм янадан торгызу тәртибе һәм нигезләре, барлыкка килү, туктату һәм рәсмиләштерү тәртибе;

8.3. Учреждениедә локаль норматив актларны эшләү, килештерү, кабул итү һәм раслау буенча түбәндәге тәртип билгеләнә:

- белем бирү процессын оештыру мәсьәләләрен регламентлаучы локаль норматив актлар педагогик советны кабул итә;
- хезмэткэрләрнең хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы локаль норматив актлар хезмэткэрләрнең гомуми жылышынын кабул итә;
- идарә органнары эшчәнлеген регламентлаштыручы локаль норматив актларны учреждение мәдире тиешле боерыкны чыгару юлы белән кабул итә (белем бирү мөнәсәбәтләрендә конкрет катнашучыларның мәнфәгатьләрен яклаучы коллегиаль орган белән килешү буенча, аерым алганда, педагогик совет белән-педагогик совет турында Нигезләмә);

- тәрбияләнүчеләрнең, шулай ук тәрбияләнүчеләрнең ата-аналарының (законлы вәкилләренә) хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы локаль норматив актларны учреждение мөдире тиешле боерыкны чыгару юлы белән (педагогик совет белән килешү буенча) кабул итә)

8.4. Учреждениенең коллегиаль органнары тарафыннан кабул ителгән локаль норматив актлар учреждение мөдире боерыгы белән раслана.

9. Учреждение Уставын үзгәртү тәртибе

9.1. Учреждение уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр аларны Башкарма комитет тарафыннан билгеләнгән тәртиптә раслау юлы белән кертелә.

9.2. Учреждение уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләрне дүләт теркәве Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

9.3. Учреждение уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә салым органында теркәлгәннән соң үз көченә керә.